

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **11 października 2012 r.**

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Alicja Podczaska (spr.)
	Sędziowie:	SSA Marta Pańczyk - Kujawska SSA Ewa Madera
	Protokolant	st.sekr.sądowy Małgorzata Leniar

po rozpoznaniu w dniu **11 października 2012 r.**

na rozprawie

sprawyz wniosku **A. P.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J.**

o emeryturę

na skutek apelacji wnioskodawcy

od wyroku **Sądu Okręgowego w Krośnie**

z dnia **2 kwietnia 2012 r.** sygn. akt **IV U 1723/11**

oddala apelację

Sygn. akt III AUa 529/12

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 26 września 2011 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J. na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (t. jedn. Dz. U. 2009 nr 153 poz. 1227) oraz przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) odmówił prawa do emerytury A. P., ponieważ nie udowodnił 15-letniego okresu pracy w warunkach szczególnych, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Do powyższego okresu Zakład nie zaliczył okresu pracy od 1.04.1978 r. do 31.05.1992 r. w Przedsiębiorstwie Transportowo – Sprzętowym (...)w S.na stanowisku mechanika.

W odwołaniu od powyższej decyzji wnioskodawca domagał się zmiany, podnosząc, że organ rentowy bezpodstawnie kwestionuje autentyczność przedstawionego świadectwa pracy w warunkach szczególnych, wystawionego przez osobę uprawnioną, jaką jest syndyk i w formie prawem przewidzianej. Wnioskodawca podniósł, że okoliczność wykonywania pracy w warunkach szczególnych jako mechanik kanałowy potwierdzić mogą również zeznania świadków.

Odpowiadając na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, wskazując, że przedłożony przez wnioskodawcę dokument budzi poważne wątpliwości, co do jego autentyczności, szczególnie zważywszy na uprzednie oświadczenie wnioskodawcy o nieposiadaniu świadectwa pracy w warunkach szczególnych za sporny okres zatrudnienia, jak również na fakt, że dokument nie został opatrzony datą.

Wyrokiem z dnia 2 kwietnia 2012 r., sygn. akt IV U 1723/11 Sąd Okręgowy w Krośnie Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie.

Sąd ustalił, że A. P. był zatrudniony w Przedsiębiorstwie Transportowo – Sprzętowym Budownictwa (...) – S. w S. na stanowisku mechanika w okresie od 1.04.1978 r. do 31.05.1992 r. Wnioskodawca pracował w kanałach remontowych, a także wykonywał inne prace naprawcze w zależności od potrzeb. Z zeznań świadków i przesłuchania wnioskodawcy wynika, że praca w kanale remontowym nie zajmowała wnioskodawcy całego dziennego czasu pracy. Za powyższy okres zatrudnienia wnioskodawca przedstawił świadectwo pracy w warunkach szczególnych, wystawione przez syndyka masy upadłości, potwierdzające, że wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze wykonywał prace w kanałach remontowych wymienione w Dziale XIV, poz. 16 wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia RM z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Sąd Okręgowy uznał ten dokument za niewiarygodny w świetle treści zgodnych zeznań świadków i w sytuacji braku pisemnych zakresów czynności.

Zdaniem Sądu ustalenie, że wnioskodawca nie wykonywał wyłącznie prac w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych stoi na przeszkodzie uwzględnieniu spornego okresu zatrudnienia do stażu pracy w warunkach szczególnych, skoro przepisy konkretnie określają, w jakim zakresie czynności mechanika są zaliczalne do prac w warunkach szczególnych.

W apelacji od powyższego wyroku wnioskodawca domagał się jego zmiany i przyznania dochodzonego świadczenia, zarzucając naruszenie § 2 ust. 1 rozporządzenia RM z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze, poprzez nie uznanie świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

Zdaniem apelującego Sąd powinien oprzeć swoje ustalenia w przeważającej mierze na dowodzie z dokumentu urzędowego, jakim jest świadectwo pracy w warunkach szczególnych. Wnioskodawca podkreślił, że wykonywał naprawy w kanałach remontowych i to te czynności stanowiły istotę jego pracy.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie zważył, co następuje:

Apelacja wnioskodawcy jest bezzasadna i jako taka podlega oddaleniu, bowiem zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w Krośnie jest trafny i odpowiada prawu.

Przedmiotem sporu w sprawie była ocena uprawnienia A. P. do emerytury w obniżonym wieku, a to w związku z zatrudnieniem w szczególnych warunkach, na podstawie art. 184 w związku z art. 32 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. 2009 nr 153 poz. 1227). Przypomnieć wypadnie, iż prawo do emerytury, zgodnie z powołaną podstawą prawną, przysługuje ubezpieczonemu – mężczyźnie, urodzonemu po dniu 31 grudnia 1948 r., po ukończeniu 60 lat, o ile przed dniem 1 stycznia 1999 r. spełni warunki stażowe – a to wykaże łączny staż ubezpieczenia wynoszący, co najmniej 25 lat, w tym 15 lat wykonywania stale i w

pełnym wymiarze pracy w warunkach szczególnych oraz który nie przystąpił do OFE. Podkreślić też należy, iż prawo do tej emerytury przysługuje ubezpieczonemu, który spełnia warunki określone w tym przepisie, niezależnie od tego, kiedy osiągnął przewidziany ustawą wiek emerytalny.

Bezspornym w sprawie było, iż A. P. ukończył 60 lat życia, oraz legitymuje się ponad 25 – letnim stażem ubezpieczenia. Spornym natomiast pozostawało, czy będąc zatrudnionym w Przedsiębiorstwie Transportowo – Sprzętowym Budownictwa (...)– S. w S. w okresie od 1.04.1978 r. do 31.05.1992 r. wykonywał stale i w pełnym wymiarze, pracę wymienioną w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

Środkiem dowodowym, stwierdzającym okresy zatrudnienia w warunkach szczególnych jest w postępowaniu administracyjnym przed organem rentowym, a to zgodnie z § 21 ust. 4 rozporządzenia RM z dnia 7.02.1983 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz.U. z 1983 r. nr 10 poz. 49) świadectwo pracy w szczególnych warunkach, wystawione przez zakład pracy. Wbrew twierdzeniom wnioskodawcy świadectwo pracy w warunkach szczególnych nie jest dokumentem urzędowym w rozumieniu art. 244 § 1 i 2 kpc, gdyż podmiot wydający to świadectwo nie jest organem państwowym ani organem wykonującym zadania z zakresu administracji państwowej (tak też: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 września 2011 r., I UK 107/11, Lex 1084700). Tylko dokumenty wystawione przez te organy stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone, gdyż korzystają z domniemania zgodności z prawdą tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone oraz z domniemania prawdziwości, tj. autentyczności pochodzenia takiego dokumentu od jego wystawcy.

Natomiast świadectwo pracy w warunkach szczególnych traktuje się w postępowaniu sądowym jako dokument prywatny w rozumieniu art. 245 k.p.c., który stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie, a w związku z tym podlega ono kontroli zarówno, co do prawidłowości wskazanych w nim faktów, jak i co do prawidłowości wskazanej podstawy prawnej.

Z treści przedłożonego świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych wynika, iż wnioskodawca zatrudniony w spornym okresie na stanowisku mechanik samochodowy wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, prace wymienione w wykazie A Dział XIV poz. 16, tj. prace w kanałach remontowych. Powyższy dokument został zakwestionowany przez organ rentowy, który miał zastrzeżenia, co do jego autentyczności oraz przez Sąd I instancji, który ocenił, że zawarte w nim dane są nieprawdziwe.

Na podstawie przeprowadzonego postępowania dowodowego, przesłuchania wnioskodawcy i świadków Sąd Okręgowy stwierdził, że treść świadectwa pracy w warunkach szczególnych nie znajduje potwierdzenia w ustalonym stanie faktycznym.

Przypomnieć w tym miejscu wypadnie, że zgodnie z § 2 pkt. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. nr 8 poz.43), zaliczenie okresu pracy do zatrudnienia w szczególnych warunkach jest uzależnione od wykonywania jej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, obowiązującym na danym stanowisku. Zatem nie jest wystarczające samo ustalenie, że pracownik czynności, o których mowa w załącznikach do powołanego rozporządzenia, wykonywał bez sprecyzowania czasokresu ich wykonywania (por. wyrok SN z dn. 15.12.1997 r., II UKN 417/97, OSNP 1998/21/638).

Zeznania świadków wskazują, że w warsztacie Przedsiębiorstwa Transportowo – Sprzętowego praca mechaników zorganizowana była w ten sposób, że każdy wykonywał czynności naprawcze sprzętu należącego do (...), w zależności od potrzeb pracodawcy, wszyscy mechanicy pracowali na kanałach remontowych, a także wykonywali inne naprawy i nie można wskazać procentowo ilości dziennego czasu poświęcanego na pracę w kanałach przez każdego z nich.

W postępowaniu apelacyjnym Sąd przeprowadził dowód z informacji z Okręgowej Państwowej Inspekcji Pracy w R. dotyczącejiennej normy czasu pracy mechanika samochodowego, zatrudnionego przy naprawie samochodów w

kanałach w latach 1978 – 1992, pracującego w pełnym wymiarze czasu pracy. Okręgowy Inspektorat Pracy wskazał na obowiązującą ośmiogodzinną, dobową normę czasu pracy i brak regulacji wskazujących na możliwość zastosowania skróconego czasu pracy. W tej sytuacji, wobec ustalenia, że dzienny czas pracy wnioskodawcy był w pewnej – zmiennej części wykorzystywany na czynności nie zaliczane do prac w warunkach szczególnych, nie można zaliczyć wnioskodawcy spornego okresu do stażu pracy, uprawniającego do przejścia na emeryturę w obniżonym wieku.

Warunek wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy jest bowiem spełniony tylko wówczas, gdy pracownik w ramach obowiązującego go pełnego wymiaru czasu pracy na określonym stanowisku, nie wykonuje czynności pracowniczych nie związanych z tym stanowiskiem, ale stale tj. ciągle, wykonuje prace w szczególnych warunkach, w przypadku wnioskodawcy - prace w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych.

Z tych względów należało w postępowaniu odwoławczym w zupełności podzielić ustalenia faktyczne Sądu Okręgowego w Krośnie, jak również ich niewadliwą ocenę prawną, że wnioskodawca nie spełnia warunków do dochodzonego świadczenia.

Z podanych wyżej przyczyn brak jest podstaw faktycznych i prawnych do uwzględnienia apelacji wnioskodawcy, która podlega oddaleniu zgodnie z art. 385 kpc.